

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 63. Num causæ jam enumeratæ liberent quoque accusatorem deficientem in probatione ab actione injuriarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

l. c. n. 57. Clar. l. c. q. 62. Guazzin. reor. defens. l. c. 13. n. 31. Pirh. Wiestn. l. c. cit. Idem est, si nimio dolore concepto ex occisione suorum parentem, aut consanguineorum, vel etiam ex adultério commisso cum uxore accusat vel denunciatur quempiam de eodem vel alio crimine, in cuius probatione deficiat, absolvitur à calumnia pœnisque illius, l. 2. c. b. t. l. 30. c. ad L. de adult. Pirh. Wiestn. l. c. cit. Reiffent. n. 16. Nisi tamen certò constet iudici, aut is ex inquisitione certò deprehenderit, accusatorem scienter falsò impigisse crimen, etiam tale atrox, innocenti; foret enim tunc talis accusator verus calumniator, & ut talis puniendus; nec juvabitur per hoc, quod sit ex officio & auctoritate Magistratus Denunciator publicus; cum tunc solum ratione officii præsumitur non calumniari, dum nihil obstat evidenter in contrarium, sicut in præfente obstat de commissis ab eo scienter falsitate in accusando vel denunciando. De cætero quod attinet Denunciatores privatos seu voluntarios, causam, ob quam liberantur à calumnia deficiente probatione esse justam, in dubio non præsumitur, sed id ipsum probandum; cum in contrarium militet præsumptio juris, præsidendusque est terminus, intra quem si non probet legitimè causam justam, præsumitur Calumniator, & Pœnis Calumniatorum subjacet. Sic Accusator in Probatione deficiens non excusatur à Calumnia & Pœnis per hoc, quod dicat, audivi à viris fide dignis, vel fuit communis fama de hoc &c. nisi id ipsum legitimè probet. Farin. l. c. n. 38. Pirh. b. t. n. 3. Reiffent. b. t. n. 22.

Quæst. 63. Num causæ jam enumeratæ liberent quoque accusatorem deficiem in probatione ab actione injuriarum?

R Esp. Affirmativè, saltem, si causa justa talis est, quæ non tantum à dolo, sed etiam à culpa & temeritate excuset; ita Farin. l. c. n. 67. Covar. var. resol. l. 1. c. 14. n. 6. Menoch. consil. 145. n. 14. Cæpoll. in cons. crim. cons. 11. n. 14. quos citant & sequuntur Wiestn. b. t. n. 4. Reiffent. n. 4. h. ut. ex ea ratione, quod injuria sine dolo & animo injuriandi non committatur, juxta l. 3. §. ult. & L. si non convitum. c. eod. Ubi autem est justa causa accusandi, abest injuria, ac ita non datur actio injuriarum. Contrarium tamen tenentibus Alex. cons. 11. p. 4. Boss. de accusat. n. 19. ad fin. Bajard. ad Clar. §. fin. q. 62. n. 34. Quin & talem etiam in impensas litis non dammandum, si vacet à culpa & temeritate; Secus, si ab ea non vacet, licet vacet à dolo, censet Wiestn. l. c. eò quod cum culpa & temeritas sit causa damni reddat eà laborantem obnoxium refusioni expensarum, l. 79. ff. de judic. Menoch. l. c. Farin. l. c. n. 71. quos prole citat Wiestn.

Quæst. 64. Quenam sint pœnæ falsò accusantis, aut denunciantis, quem justa aliqua excusatio à dolo & animo calumniandi non excusat?

R Esp. Sunt ferè sequentes: Primò tenetur ad refusionem expensarum, omnisque damni, quod exinde passus est accusatus. Si enim actor in civilibus, temerè seu scienter non habens justam causam Judicium subivit, ad id tenetur juxta c. 5. de dolo. & l. 79. ff. de Judic. Multò magis ad id tenetur in Criminalibus, utpote in quibus, cum

R. P. Low. Jur. Can. Inst. V.

longè majore cautela judicium subeundum; ita Wiestn. num. 5. cum Clar. l. c. q. 62. n. 4. Menoch. l. c. n. 4. Farin. l. c. q. 16. à n. 10. extendente hoc ipsam num. 14. ad fscum, si per procuratores suos accusando indebitè vexasset. & num. 25. ad Judicem temerè profilientem contra aliquem ad inquisitionem specialem.

2. Secundò tali accusatori calumnioso non tantum vero, sed & præsumpto Jure Canonico olim statuta pœna talionis, id est, eadem, quam accusatus plene probato crimine subire debuisset, per *Can. Calumniator. c. qui non probaverit. c. quisquis. c. crimen. 2. q. 8.* injunctaque ei inscriptio ad talem pœnam per *L. libellorum. §. 2. ff. super bis. & c. qualiter de accus. n. 2. Passer. in tribun. regul. q. 7. n. 28.* Jure quoque Civili per *l. 1. §. 2. ff. ad S. C. Turpill. jur. et la. Gloss. V. Calumniatoribus.* Rationi locus est in Ordinariis, sive in iis criminibus, quæ titulum nomenque certum, & pœnam Jure definitam habent. *l. fin. c. h. t. l. fin. c. de Calum. Auth. sed novo. c. ad L. Jul. de adult.* Secus in extraordinariis, in quibus accusatores calumniosi pro eorum qualitate & circumstantiis pœnâ arbitrariâ plectendi, *l. 3. ff. ad S. C. Turpill.* Verùm jam isti juris civilis discrimini, uti & præfco Juris Canonici rigori quoad talionis pœnam & de ea subeunda inscriptionem derogatum, & utrumque à foro recessisse testantur Felin, *in c. super bis. n. 5.* Speculator *de accusatione §. 1. n. 4.* rationem hujus redente Covar. *l. 2. var. c. 9. n. 1.* quod delicta impunita manerent defectu accusationis, quam & onus probandorum Criminum metu talionis, cui se obnoxios reddi posse cernebant, subterfugebant. Atque in Calumniatorum temeritatem arbitrariâ ferè pœnâ coerceri cepisse. Pius V. tamen constitutione sua, quæ incipit *cum pridem 6. Calend. Aprilis 1566. publicata §. 14.* Pœnam talionis denuò innovavit contra Calumniatores veros, seu eos, qui innocentem malitiosè accusasse vel denunciassè convicti fuerint. Quâ constitutione, etsi non nisi Crimina Simonia, Blasphemia, Sodomia, Concubinitus specialiter exprimentur, vero simile tamen non est ad ea solum illum se extendere; ut Passerin. *tribun. regul. q. 7. n. 4.* apud Wiestn. *b. t. num. 9.* Præter hanc talionis pœnam puniri quoque Calumniosos Accusatores pœnis falsi, melius negant Farin. *cit. q. 16. n. 4.* Guazzin. *l. c. c. 13. n. 11.* quos sequitur Wiestn. *num. 11.* nisi tamen ultra calumniam processissent; v. g. si examinati sub juramento, falsum deposuissent, vel falsos testes produxissent, aut usi falsis instrumentis ad probationem criminis malitiosè impacti.

3. Tertio: De Calumnia condemnati redduntur insuper infames infamiâ Juris. *can. si quis circa caus. 2. 3. 4. l. 1. & l. 4. §. 4. ff. de his, qui not. infam.* Ac proinde irregulares, ut neque ad Ordines promoveri, neque in susceptis ministrare possunt. *c. fin. dist. 5. l. c. infames. caus. 6. q. 1.* item inhabiles ad Dignitates & Beneficia ecclesiastica *c. 11. de excess. Prelat. & c. infames. de reg. jur.* ac ita tenent Nav. in *man. c. 27. n. 204.* Suar. *de Censur. d. 48. s. 2. n. 1.* citati à Wiestn. *num. 12.*

4. Quarto: Clericus alium clericum calumniosè accusasse convictus puniebatur privatione beneficii & officii ecclesiastici, ac insuper verberatus publice, moderatè tamen, & non crudeliter citra sanguinis effusionem, deportabatur seu mittebatur in exilium, *c. 1. h. r. can. quia juxta caus. §. 9. 6.* quæ pœna, exceptâ pœnâ verberationis, quæ abiit in defuetudinem seu non usum, teste Clar. *l. c. q. 70.*

E 2

n. 3.